

Ny Integration i Samfundet

“FRITIDSJOB – BEDRE INTEGRATION”

Med støtte fra
TrygFonden

samskabelse
sammen finder vi nye veje
Marianne Saxtoft

www.niis.dk

info@niis.dk

+45 60 81 68 55

Indholdsfortegnelse

Projekt “Fritidsjob - bedre integration” 1

Resultater for projektet 3

FGU Fritidsjob - model for bedre integration af DSA-elever 8

Opsamling af centrale pointer 9

Kvantitative resultater i “Fritidsjob - bedre integration” 14

Kvanlitative resultater i “Fritidsjob - bedre integration” 15

Konklusion & Udviklingsmuligheder 16

Samarbejdspartnere 17

”Unge med ikke-vestlig baggrund, der har haft et fritidsjob før de fylder 20 år, har 50% større chance for at bevare deres tilknytning til arbejdsmarkedet hele livet sammenlignet med dem, der ikke har haft et fritidsjob.”

ROCKWOOL Fonden, 2021

Projekt ”Fritidsjob – bedre integration”

Denne rapport indeholder sammenfatning og hovedresultater og centrale pointer fra evaluering af Projekt Fritidsjob – bedre integration. Evalueringen er udarbejdet af ekstern evaluatør Marianne Saxtoft, Samskabelse og slutrapporten kan ses på www.niis.dk

Projekt ”Fritidsjob – bedre integration” er et udviklingsprojekt med læringsperspektiv forankret i Foreningen Niis (Ny Integration i Samfundet) og gennemført i samarbejde med FGU-Aarhus (Forberedende Grund Uddannelse). Foreningen Niis, der ligger i Aarhus, og FGU-Aarhus har etableret et partnerskab for at fremme integrationen i det danske samfund for unge med flygtninge- og indvandrerbaggrund gennem fritidsjob for FGU-elever. Projektet er finansieret af Tryk Fonden.

Projektet ”Fritidsjob – bedre integration” har som mål at støtte DSA-elever (elever med flygtninge- og indvandrerbaggrund i alderen 15-25 år og med dansk som andetsprog) på FGU med at finde fritidsjob. Projektet blev gennemført i perioden fra 1. januar 2022 til 31. december 2024.

FGU elever forbundet til Projekt "Fritidsjob - bedre integration" på skolen

FGU elever forbundet til Projekt "Fritidsjob - bedre integration" på besøg hos en virksomhed

Resultater for projektet

Resultaterne fra Projekt Fritidsjob viser, at partnerskabet mellem Foreningen Niis og FGU Aarhus har skabt fritidsjob til FGU-elever med flygtninge- og indvandrerbaggrund.

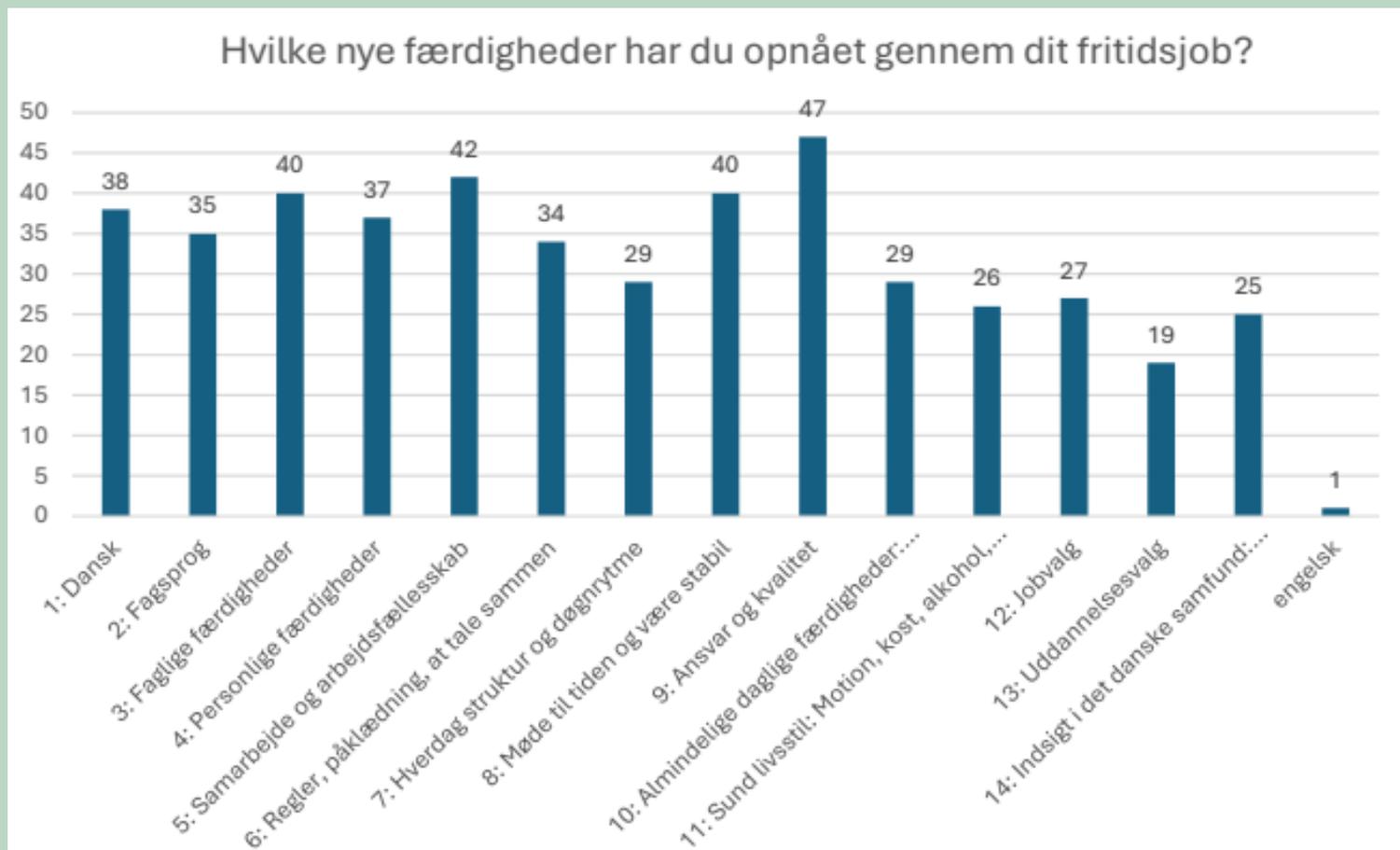
Projektets formål er:

- At udvikle og afprøve metoder, der skal få flygtninge og indvandrere mellem 16-25 år i fritidsjob i starten af deres FGU-forløb.
- At sikre, at fritidsjob medvirker til, at deltagerne gennemfører et FGU-forløb.
- At styrke deltagernes danske sprog.
- At øge deltagernes forståelse af de danske uddannelsesmuligheder.
- At deltagerne etablerer netværk, som fremmer integrationen i det danske samfund.

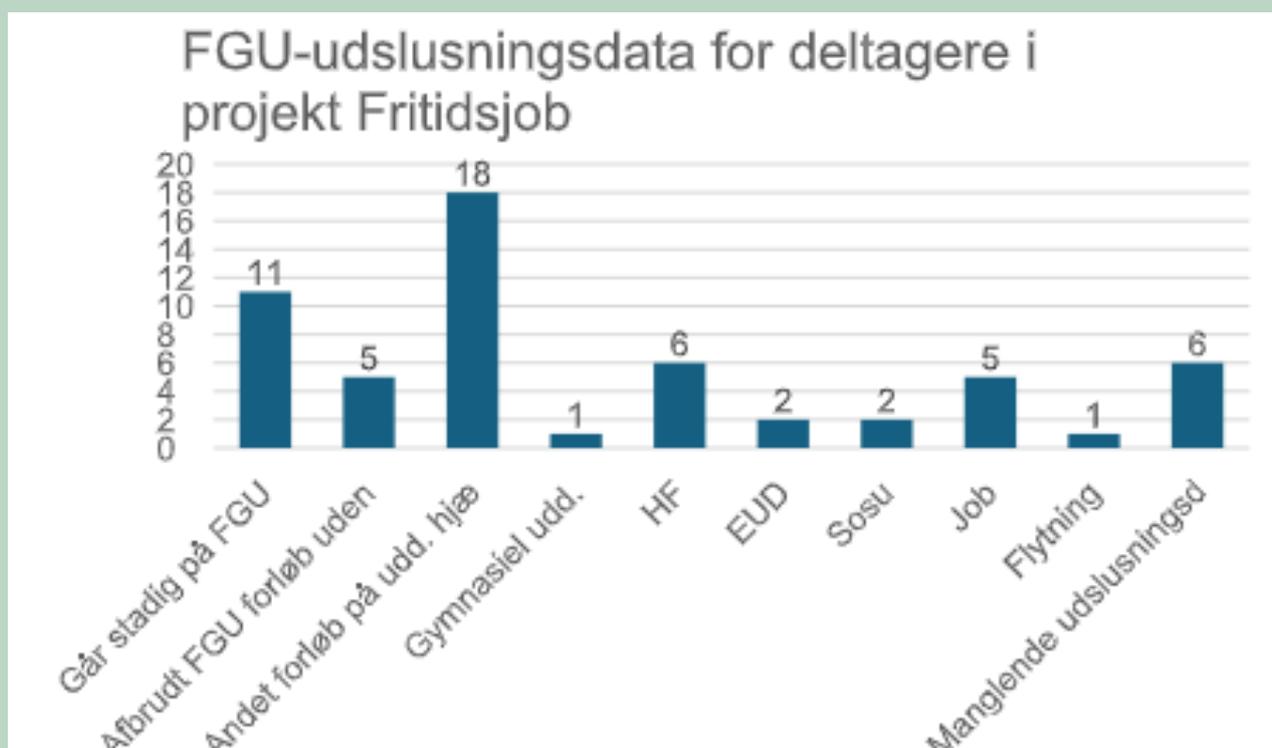
Opgørelse af projektets overordnede resultater viser følgende:

- 65 unge med flygtninge- og indvandrerbaggrund, der er begyndt på FGU-Aarhus, har meldt sig til projektet. Måltallet for projektet (se side 22) er dermed opnået.
- 55 af disse, svarende til 85%, er begyndt i fritidsjob som følge af projektdeltagelse.
- Af de 55, der er begyndt i fritidsjob som følge af deltagelse i projektet, svarer 38 ud af
- 50, svarende til 76%, at deres danske sprog er blevet styrket.
- 25 af i alt 50 besvarelser viser, at 50% har opnået bedre forståelse af de danske uddannelsesmuligheder.

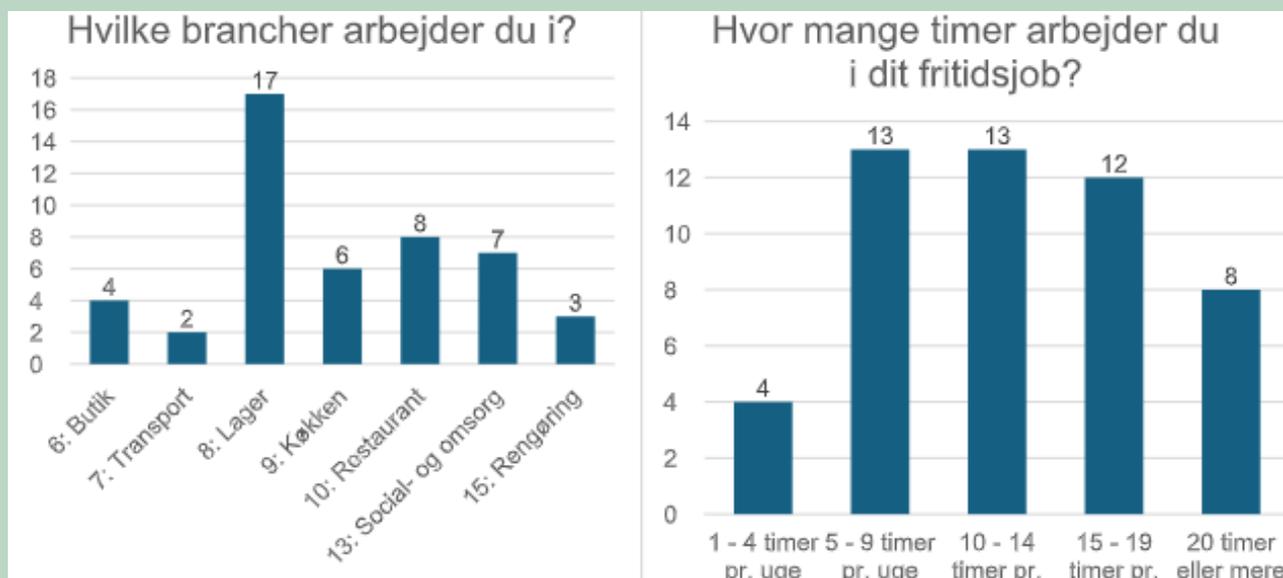
50 deltagere har via projektets dialog og registreringskema givet vurderinger af nye færdigheder opnået gennem deres deltagelse i projektet og bliver her præsenteret i nedenstående graf.

Nedenstående graf viser udslusningsdata fra FGU Aarhus vedr. 57 af projektets 65 deltagere i Projekt Fritidsjob. 11 deltagere er ved afslutning af projektet fortsat i gang med deres forløb på FGU, 11 er udsluset til fortsat uddannelse og 5 er udsluset til job. 5 deltagere har afbrudt deres forløb på FGU, og 18 er videre i andet tilbud efter aftale med den kommunale ungeindsats (KUI). En deltager er flyttet, mens udslusningsdata vedr. yderligere 6 deltagere mangler.

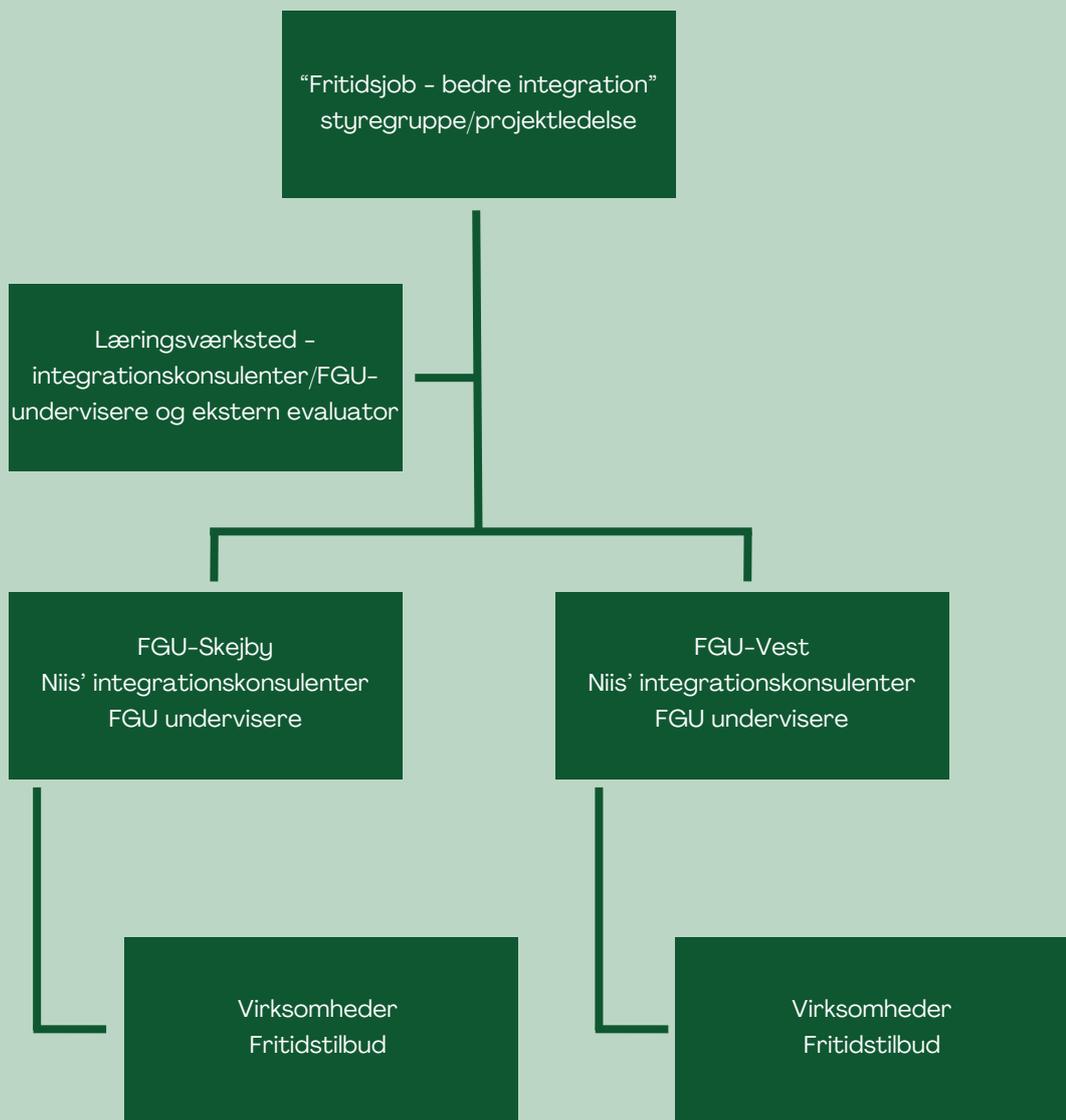

Nedenstående grafer viser, 50 deltageres svar vedr. deres fritidsjob, hvilke brancher de arbejdede i, og hvor mange timer de arbejdede ved siden af deres uddannelse på FGU.

Det er evaluators vurdering, at flere FGU-elever gennem målrettet vejledningsindsats på FGU kunne opnå tilknytning til arbejdsmarkedet og selvforsørgelse efter afsluttet FGU. Det er projektets antagelse, at en tilknytning til arbejdsmarkedet kan bidrage til målgruppens modning og motivation samt forudsætninger for efterfølgende uddannelse.

Projektet er som nævnt tidligere organiseret som et innovativt partnerskabsprojekt, som bygger på et samarbejde mellem Foreningen Niis og FGU Aarhus med FGU Skejby og FGU Vest som de involverede afdelinger. Nedenstående figur viser projektets organisering:

Partnerskabet har i fællesskab udviklet den følgende model for udvikling af fritidsjobindsatsen for DSA-elever på FGU.

FGU Fritidsjob - model for bedre integration af DSA-elever

Partnerskab mellem FGU Aarhus og Foreningen Niis

Fasebeskrivelse

Fase 1 og Fase 2 introducerer FGU-elever til det danske arbejdsmarked med grundlæggende viden og sproglige færdigheder. Niis' integrationskonsulenter underviser på PASE-holdene og afholder individuelle samtaler for at introducere idéen om fritidsjob og dets samspil med uddannelsen.

Fase 3 og Fase 4 fokuserer på konkrete fritidsjob. Elever modtager individuel støtte til CV, jobsøgning og mødeforberedelse. Konsulenterne hjælper med forståelse af krav og forventninger, og eleverne træner nødvendige færdigheder. Niis arrangerer virksomhedsbesøg og involverer virksomhedsledere som oplægsholdere, mens de søger aktuelt jobbehov i virksomheder.

Opsamling af centrale pointer

Evaluering af ”Fritidsjob – bedre integration” er tilrettelagt som procesevaluering med læringsperspektiv: Evalueringens kvantitative og kvalitative data er opsamlet via et dialog- og registreringskema udarbejdet af evaluator. Skemaet opsamler stamdata på projektdeltagerne (alder, køn, antal år i Danmark, skolebaggrund osv. samt data for effekter opnået på deltagerniveau). Evaluering omfatter desuden observationer, interviews med projektets interessenter, opsamling af erfaringer til projektets fortsatte udvikling via projektets halvårslige læringsværksteder for integrationskonsulenter og undervisere på FGU, dette findes i uddybet form i rapportens afsnit 9. Disse data har løbende bidraget til processen med udvikling af ovenstående model for Fritidsjob – bedre integration.

Nedenstående pointer er uddraget gennem parternes arbejde med udvikling af fasemodellen. Pointerne præsenteres med udgangspunkt i ungeperspektivet, metode- og praksisperspektivet og organisations- og samarbejdsperspektivet. Afsnittet omfatter endvidere evaluators anbefalinger til fortsat udvikling af indsatsen.

Pointer med ungeperspektivet

- Projektpartnere arbejder med en fælles forståelse af projektets målgruppe, DSA-elever (elever med dansk som andet sprog) på FGU. Projektet skelner mellem denne målgruppe og andre FGU-elever med anden etnisk baggrund end dansk og er vigtig for forståelsen for målgruppens muligheder.
- DSA-elever er mere motiveret for ”hvidt” arbejde (”hvidt” arbejde betyder her arbejde i henhold til love og overenskomster) end unge med anden etnisk baggrund, som er opvokset i Danmark. ”Hvidt” arbejde understøtter disse unges arbejde for at opnå permanent opholdstilladelse, fordi sort arbejde er strafbart og påvirker deres mulighed for at blive i Danmark.

- Flere deltagere har svære belastningsreaktioner, som de skal lære at mestre sideløbende med FGU-forløb, og samtidig skal de overkomme sproglige, kulturelle og sociale barrierer i tilknytning til evt. fritidsjob.
- Den unges forberedelse til et fritidsjob tager afsæt i den unges interesser, forestillinger og forudsætninger og afdækkes gennem individuel vejledning og arbejde med CV.
- Kvindelige deltagere har samme behov for at deltage i projektet, men har flere barrierer end de mandlige deltagere, eks. kulturelle barrierer og manglende støtte fra hjemmet, hjemlige pligter, påklædningsproblematikker, manglende netværk og positive rollemodeller, større behov for trykthed m.m.
- Den unges forventninger afstemmes i forhold til det danske arbejdsmarked og uddannelsessystem, som er væsentlig anderledes end den forståelse, som de fleste har med sig, eks. høj- eller lavstatus job, brancher og lønforhold, arbejds- og samarbejdskultur m.m.
- Niis integrationskonsulenter ser de unge som personligt og socialt kompetente med potentialer og guider deltagerne til at påtage sig ansvar og til skabe sig muligheder i det danske samfund via uddannelse og arbejde. Den unge bliver modtaget på lige fod med øvrige ansatte i virksomheden, når de skal have job.
- Erfaringen er, at flere deltagere viser større mødestabilitet i deres fritidsjob end på FGU-skolen, og de opnår større modenhed gennem fritidsjobbet. Den unge bruger Niis integrationskonsulenter som livline og bliver guidet til at løse evt. barrierer i samarbejde med chefen på arbejdspladsen.
- Projekt Fritidsjob har bidraget til udvikling af en ny kultur blandt FGU-elever med flygtninge- og indvandrerbaggrund, hvor ideen om fritidsjob er blevet en værdi, hvis man ønsker succes i det danske samfund.
- Deltagerne oplever en række positive muligheder, som de opnår gennem den løn, de tjener i deres fritidsjob, hvilket er stærkt motiverende. Det er derfor vigtigt med vejledning og opfølgning i forhold til balancer mellem uddannelse og fritidsjobbet.

- Fritidsjobbet bidrager til struktur og indhold i deltagerens fritid og forebygger oplevelsen af isolation og ensomhed. Fritidsjobbet kan også være vejen til at skabe nye venskaber og netværk til kolleger, som de møder i jobbet.
- De fleste deltagere fastholder deres fritidsjob gennem længere tid, mens andre bruger deres erfaring fra første fritidsjob, den opnåede reference på deres cv, nye netværk m.v. til at søge nyt fritidsjob på egen hånd.

Pointer med metode- og praksisperspektivet

- Partnerskabets praksisteam består af Niis integrationskonsulenter med viden og erfaring fra integration af flygtninge- og indvandrere via arbejdsmarkedsrettet undervisning og vejledning og med tilknyttet netværk af virksomheder og af FGU-undervisere og vejledere med faglig viden og erfaring fra pædagogisk praksis vedr. DSA-elever på FGU.
- Samspillet mellem undervisere/vejledere på FGU og integrationskonsulenter fra Niis er afgørende for holddannelse og tryghed i elevgruppen og er grundlæggende for integrationskonsulenternes PASE-undervisning. Sprog og begreber skal tilpasses målgruppen, og undervisningen skal foregå praksisnært og være helt konkret.
- Partnerskabets praksisteam udvikler sammen en læreplan for indholdet i den undervisning, som Niis integrationskonsulenter varetager på FGU-PASE-hold, og emnerne fremgår af slutrapportens opsamling på læringsværksteder.
- Niis integrationskonsulenter underviser på FGU-uddannelsens PASE-hold i grundlæggende forståelse af arbejdspladskultur, samfundsforståelse, erhvervsforhold og privatøkonomi med løn- og ansættelsesforhold.
- Niis' undervisning med fritidsjobperspektiv motiverer DSA-eleverne til efterfølgende at deltage i individuelle forløb sammen med integrationskonsulenten, hvor de arbejder med CV, ansøgning og forbereder møde med kommende arbejdsgiver.

- Den individuelle forberedelse foregår via samtaler, rollespil, videopræsentationer og træning, individuel online research, deltagelse i gruppebesøg i virksomheder, erfaringsudveksling og læring m.m.
- Deltagerne lærer, at fritidsjob bidrager til deres CV, øger deres kendskab til det danske arbejdsmarked og uddannelsessystem, giver nye netværk og et mere generelt kendskab til det danske samfund, og endelig forbedrer fritidsjobbet deres økonomi.
- Niis integrationskonsulenter afdækker den enkelte deltagers personlige, sociale og arbejdsmæssige potentialer og forudsætninger for en bæredygtig tilknytning til arbejdsmarkedet via et fritidsjob.
- Niis lægger stor vægt på foreningens image i forhold til deres virksomhedsnetværk og indprenter derfor, hvilket ansvar deltagerne har for at leve op til dette image. Match mellem deltagerens forudsætninger for det konkrete fritidsjob og virksomhedens forventninger er helt centralt.
- Deltagernes omsætning fra undervisning til virkeligheden på det danske arbejdsmarked understøttes af virksomhedsbesøg, hvor deltagerne forbereder sig individuelt og på hold, virksomheden klædes på til besøget, og besøget afvikles med tæt guidning af integrationskonsulenter og FGU-undervisere. Oplevelser og erfaringer drøftes efterfølgende på PASE-holdet, hvor ledere/medarbejdere fra Niis virksomhedsnetværk bidrager med oplæg og præsenterer sig som rollemodeller.

Organisations- og samarbejdsperspektivet

- Foreningen Niis og FGU Aarhus indgår aftale om et innovativt og forpligtende partnerskab, som sammen udvikler indsats for fritidsjob til FGU-elever med flygtninge og indvandrerbaggrund.
- Foreningen Niis og tilknyttede integrationskonsulenter er den autonome partner med tydelig civilsamfundstilgang og med virksomhedsrettet profil, som skal finde sammen i ligeværdigt samarbejde med en FGU-skole med systemiske og politisk fastsatte rammer for pædagogiske, økonomiske målsætninger og resultatkrav.

- Niis integrationskonsulenter, FGU-undervisere og vejledere samt ledere for de to organisationer deltager derfor i halvårige metastatusser på resultater, fælles praksisrefleksion, læring og udvikling af partnerskabets fritidsjobpraksis.
- Niis integrationskonsulenter og FGU-undervisere aftaler en ramme for løbende dialog og fælles refleksion i forhold til
 - den fælles praksis og undervisning på PASE-holdet,
 - roller og opgaver forbundet med projektets aktiviteter,
 - individuelle samtaler og vejledning af deltagere og deres konkrete mål for fritidsjob, opfølgning og læring.
- Foreningen Niis inddrager og samarbejder med deres netværk af virksomheder om at afdække, forberede og opkvalificere målgruppen, så de kan få et fritidsjob. Virksomhederne ser Niis som et rekrutteringsbureau, som hjælper med at skaffe kvalificeret arbejdskraft – både i fritids- og fuldtidsjob på sigt.

Evaluators anbefalinger til fortsat udvikling af fritidsjobindsats for FGU-elever med flygtninge og indvandrerbaggrund.

- Inddragelse og samarbejde med forældre til deltagerne kan styrke især de kvindelige deltagere i at få et fritidsjob. Forældrene har brug for hjælp til at forstå de normer og den kultur, som gælder i det danske samfund og på arbejdsmarkedet, hvis de skal bakke op om både fritidsjob og uddannelse.
- Flere deltagere i projektet viser større motivation og stabilitet i deres fritidsjob end på deres uddannelse på FGU. Antagelsen er derfor, at vejledning rettet mod job efter afsluttet FGU vil kunne styrke deltagernes modenhed og udvikle deres forudsætninger for efterfølgende uddannelse.
- Vejledning målrettet job efter afsluttet FGU-uddannelse bør følges op af fastholdelsesindsats og fortsat mulighed for guidning fra Niis og for tilknytning til stabile ungenetværk.
- Styrket samarbejde med foreninger inden for sport, idræt og kultur eller anden klubtilbud kunne udvide deltagernes netværk og styrke deres generelle integration i Danmark.

Kvantitative resultater i ”Fritidsjob – bedre integration”

Opgørelser af projektets kvantitative resultater viser, at projektet har 65 deltagere, og projektet har derved opnået sin målsætning for antal deltagere i projektet.

Evaluators har opgjort projektets kvantitative resultater via deltagernes tilbagemeldinger fra projektet via dialog- og registreringskemaer, som deltagerne har udfyldt i et samarbejde/dialog med Niis integrationskonsulent. Slutrapportens afsnit 4.0 omfatter de samlede opgørelser over deltagernes registreringer i projektet illustreret ved nedenstående graf.

Denne graf viser, hvordan 50 ud af 65 deltagere har udtrykt deres oplevelse af nye færdigheder som følge af deres deltagelse i Projekt Fritidsjob.

I nedenstående figur er udtrykt en fiktiv og repræsentativ persona, som viser de kvantitative resultater, projektet overvejende har flest af:

Kvalitative resultater i ”Fritidsjob – bedre integration”

Evaluatoren præsenterer her en fiktiv og repræsentativ persona, som viser de kvalitative resultater, som overvejende flest deltagere oplever:

Der er opstået en kultur på FGU om at hvis man skal lykkes, skal man have et fritidsjob.

De unge kvinder har ikke samme opbakning hjemmefra til et fritidsjob, som de unge mænd har.

De unge er meget aktive i jobsøgningen og gode til at fastholde deres fritidsjob – ofte mere stabile på job end på deres uddannelse

Virksomhedsbesøg rykker de unge – og flere går direkte hjem og skriver en ansøgning til den virksomhed, de lige har besøgt.

De unge har brug for støtte til at se, at erfaring på CV'et er vigtigere på den lange bane end hvad man får i løn.

De unge vælger bestemte brancher og job. Der er job, der betragtes som høj-/lavstatusjob. De unge har brug for støtte til at udvide deres perspektiv og viden om det danske arbejdsmarked.

Vi ser, at arbejdet med CV og ansøgning gør, at de unge selv overvejer, hvad der er relevant at sætte på CV'et.

De unge inspirerer hinanden, og vi beder dem, der har et fritidsjob, fortælle de andre om det.

Konklusion:

Projektet viser, at en kombination af målrettet undervisning, virksomhedsnetværk og personlig vejledning skaber bedre resultater for integration og tilknytning til arbejdsmarkedet. Foreningen Niis har en unik position og bidrager til PASE-undervisningen med tydelig virksomhedsrettet profil. Evaluators slutrapport for Projekt Fritidsjob bliver offentliggjort på www.niis.dk ultimo 2024

Udviklingsmuligheder

Projektet har allerede opnået betydelige resultater i integrationen af unge med flygtninge- og indvandrerbaggrund gennem fritidsjob. Erfaringer fra projektet fremhæver dog potentiale for yderligere udvikling gennem tre centrale indsatsområder: forældreinddragelse, vejledning og partnerskaber.

1. Forældreinddragelse

- Forskning viser, at forældres deltagelse i deres børns uddannelses- og arbejdsliv forbedrer integrationen og reducerer social isolation og kriminalitet.
- Tiltag:
 - Informere forældre om det danske arbejdsmarked og uddannelsessystem.
 - Øge deres støtte til unge kvinder, der ofte mangler opbakning til fritidsjob.
- Effekt:
 - Forældreopbakning styrker de unges muligheder for at få og fastholde fritidsjob, hvilket kan fremme deres langsigtede integration.

2. Vejledning

- Individuelle samtaler: Individuelle samtaler med Niis-integrationskonsulenter er afgørende for at styrke de unges tillid, motivation og arbejdsidentitet.
- Udvikling:
 - Forankre erfaringer fra projektet i FGU-skolernes praksis.
 - Fokuser på vejledning mod ordinær ansættelse efter FGU for at styrke faglig udvikling og arbejdsmarkedstilknytning.
- Erfaring:
 - Elever med højt skolefravær udviser ofte større stabilitet i fritidsjob, og virksomheder er villige til at tilbyde dem faste stillinger.

3. Partnerskaber

- Partnerskaber skaber fritidsjob og praktikpladser, der forbedrer unges jobmuligheder og uddannelsesretning.
- Tiltag:
 - Udvide virksomhedssamarbejder for at imødekomme unges behov og virksomhedernes efterspørgsel på arbejdskraft.
 - Udnytte eksisterende initiativer til at styrke samarbejdet mellem kommuner og civilsamfund, eks. partnerskaber med uddannelsesinstitutioner
- Effekt: Større arbejdsstyrke, reducerede offentlige omkostninger og øget social sammenhængskraft.

Samarbejdspartnere

Med støtte fra
TrygFonden

Danske Bank

COOP

Normal

Scandic

salling group

BESTSELLER

DSV

nemlig

unoliving

POULDUE JENSEN / GRUNDFOS
FOUNDATION

phoenixdesignaid
communication services for global development

Østifterne
støtter omtanke

**DANSKE
IVERKSÆTTERE**

FRANSEN

dao

Comwell
HOTELS

SKYtek ApS
DATA IN THE CLOUD

FÆLLESSKAB G'RD
GENLYD
WWW.GENLYDAARHUS.DK

TIDENS MALER APS

Det Grafiske Hus*

startup
planet

MTHP FOND

KHORA

Solbjerg
Plejecenter

Lokalcenter
Brabrand

Lokalcenter
Tilst

Lokalcenter
Viby

Lokalcenter
Tranbjerg

Ny Integration i Samfundet

www.niis.dk

info@niis.dk

+45 60 81 68 55